

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

FRAȚIUNEA PARTIDULUI SOCIALIȘTILOR DIN REPUBLICA MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint 105

www.parlament.md

9 iunie 2016

FPSRM nr. 27

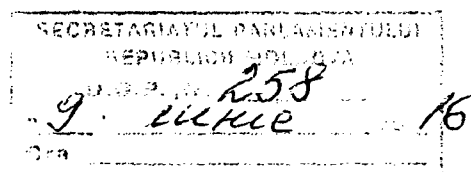
Plenului Parlamentului Republicii Moldova

**Domnului Andrian CANDU,
Președintele Parlamentului Republicii Moldova**

MOȚIUNE SIMPLĂ
asupra activității domnului Octavian Armașu, Ministrul Finanțelor al
Republicii Moldova

Prin prezenta, deputații în Parlamentul Republicii Moldova, în conformitate cu prevederile art. 105 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova și articolele 112-115 din Regulamentul Parlamentului Republicii Moldova aprobat prin Legea nr.797-XIII din 02.04.1996, înaintează moțiunea simplă asupra activității Ministrului Finanțelor al Republicii Moldova, domnului Octavian Armașu.

Motivarea

După șase luni de la investirea Guvernului Filip constatăm cu îngrijorare că anul 2016 este pe cale să devină anul eșecului economic din cauza politicii de supraimpozitare, supraîndatorare și de tăiere de investiții. Promotorul acestei politici dezastruoase este Ministerul Finanțelor condus de domnul Octavian Armașu.

Astăzi avem confirmarea a ceea ce cetățenii noștri știu de mult și simt pe pielea lor: prognozele optimiste ale Ministerului Finanțelor bazate pe estimările indicatorilor macroeconomici de la începutul anului și cifrele triumfaliste prezentate de actualul guvern au devenit vorbe goale la mijloc de an. Aceste cifre trebuiau să

ascundă realitatea. Iar realitatea este de așa o natură că nimic nu se mișcă în economia moldovenească, că Republica Moldova a devenit o țară de care fug investitorii, că mediul de afaceri este sufocat de taxe oficiale și acele taxe neoficiale pe care este inpus să le plătească birocraților.

Nu o singură dată am remarcat că finanțele sunt pentru oameni, nu de dragul cifrelor și raportări triumfaliste. Iar acești oameni așteaptă soluții concrete, măsuri realiste, nu pomeni electorale, nu minciuni frumos ambalate spuse de pe ecranele televizoarelor.

Din păcate, pentru cetățenii de rînd, rezultatele economice arată că acest guvern nu este interesat ce se întîmplă cu Republica Moldova, dacă are sau nu perspective de creștere economică și dezvoltare, dacă tinerii vor găsi locuri de muncă, dacă vom avea un mediu de afaceri capabil să miște economia sau nu. Dimpotrivă, cu cît mai puține oportunități vor avea cetățenii, cu atît mai multe categorii sociale vor fi dependente de stat. Cu cît mai multă sărăcie va fi, cu atît mai mult control electoral va fi. Această moțiune simplă este un semnal de alarmă în privința direcției greșite spre care se îndreaptă Republica Moldova.

Actuala conducere a Ministerului Finanțelor sau nu înțelege care sunt funcțiile de bază a instituției pe care o conduce sau nu știe cum ar trebui s-o facă sau nu poate, fiindcă lucrurile în domeniul bugetar fiscal nu merg deloc bine. Astăzi suntem în luna iunie al anului 2016, dar țara este fără politică bugetar-fiscală și vama, fără buget aprobat pentru anul curent.

Cu referire la politica bugetar-fiscală și vama pentru anul 2016, care a fost prezentată în Parlament și aprobată de acesta în I lectură se constată că prevederile acestui document nu vin să sprijine și să motiveze funcționalitatea economiei.

Atunci cînd milioane de oameni îți spun că o duc mai rău, cînd 86% din populația țării consideră că Republica Moldova merge într-o direcție greșită și nu au speranța vreunei schimbări, ca și ministru al finanțelor nu ai voie să te ascunzi în cabinetele ministeriale și să dai vina pe altcineva.

Dacă să vorbim despre capacitatea de cumpărare a cetățenilor și veniturile reale, atestăm o micșorare drastică a veniturilor reale ale populației. În anul 2015 veniturile pe cap de locuitor în mediul rural au constituit 80% de la minimul de existență. Indexarea pensiilor cu 10%, o considerăm mizeră. Majorarea salariului minim în economie nici pe departe nu acoperă necesitățile reale ale cetățenilor. Starea de lucruri a fost agravată și de faptul că în această perioadă prețurile la mărfurile de primă necesitate au crescut cu 15-20%.

Aceasta, denotă faptul că finanțele Republicii Moldovei au ajuns pe mîna unei

persoane evident nepotrivite pentru corespunderea unei asemenea funcții, depășită total de complexitatea problemelor din domeniul finanțelor și lipsită de viziune strategică.

Politica bugetar - fiscală și vamală propusă de ministrul finanțelor ca și orice altă politică trebuie să fie realistă și pragmatică. În condițiile crizei în care se află astăzi Republica Moldova, când economia practic stagnează în loc să fie susținuți producătorii autohtoni prin stimularea cererii, prin intermediul măsurilor de politică bugetar fiscală, Ministerul Finanțelor cu regret urmărește cu totul alte scopuri – de a suplini bugetul cu orice preț prin majorarea cotelor existente și introducerea de noi taxe și impozite, care se cifrează la circa 600 mil. lei. De fapt, este vorba despre majorarea poverii fiscale.

În loc să fie găsite unele măsuri reale privind ieșirea din criza profundă, Ministrul finanțelor propune să împovăreze cetățenii și agenții economici cu noi taxe și impozite. În proiectul de politici bugetar-fiscale aprobat de Parlament în prima lectură se prevede majorarea accizelor cu 10%, scumpirea de 4 ori a vinietei, majorarea impozitului funciar cu 15% și altele. A fost instituit un impozit nou: impozitul pe avere. Dar guvernarea nu se întreabă, au agonisit avere cetățenii noștri în timpul guvernării oligarhilor?

Cetățenii trebuie să cunoască cât ei trebuie să plătească pentru o guvernare incompetentă. Și chiar dacă Președintele Parlamentului a promis că în acest an nu vor fi majorate taxele și impozitele, această majorare se va produce. Se va produce, deoarece este mult mai simplu să golești buzunarele cetățenilor, decât să găsești soluții neordinare.

Economia țării se sufocă în datorii. Situația în domeniul finanțelor publice este catastrofală. Veniturile la bugetul de stat pentru primul trimestru al anului 2016 au scăzut cu 9,4%, iar cheltuielile bugetului au scăzut cu 2%. Cheltuielile pentru sectoarele vitale ale statului au scăzut drastic, cele pentru sănătate au scăzut cu 42%, iar cheltuielile pentru învățământ au scăzut cu 14%. Datoria de stat pentru anul 2016 va fi de 56,1 miliarde lei, comparativ cu 33,5 miliarde lei în 2015. Datoria internă a statului se planifică de majorat de la 7,2 miliarde lei la 21 miliarde lei. Asistăm la o creștere a datoriei interne a statului de 3 ori. Cu 20% va crește datoria externă a statului.

La 9 martie 2016 Ministerul Finanțelor a semnat cu Banca Națională a Moldovei un memorandum, prin care ministrul s-a obligat să restituie, în decurs de 25 de ani, suma de 13,6 miliarde de lei, alocată celor trei bănci problematice din contul Băncii Naționale a Moldovei. Dacă anterior banii au fost alocați cu o dobândă

de 0,5% anual, atunci rambursarea lor se preconizează cu o dobândă de 5% anual. Respectiv anual, bugetul de stat va fi sărăcit cu 700 milioane de lei. Prima dată cetățeanul a fost jefuit când s-a produs „furtul secolului”, iar a doua oară se fură acum, când noi, plătitorii de taxe și impozite vom fi obligați să achităm aceste dobânzi Băncii Naționale a Moldovei. Furtul secolului a fost pus pe spinarea cetățenilor, ceea ce este catalogat de noi drept genocid social.

Proiectul bugetului de stat înregistrat în Parlament a fost elaborat în baza politicii bugetar-fiscale care încă nu este aprobată de Parlament și nici nu a intrat în vigoare, este incert care vor fi cotele finale la impozite și taxe. Și dacă cotele propuse nu vor fi aprobate de Parlament atunci bugetul nu va încasa circa 600 mil. lei. De menționat că după elaborarea proiectului bugetului de către Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei a revăzut indicatorii macroeconomici – a fost micșorat nivelul inflației, cursul de schimb valutar, volumele de importuri și exporturi care vor avea impact direct asupra volumului veniturilor bugetare. Estimările arată că veniturile ratate ale bugetului de la modificarea acestor indicatori se cifrează la circa 1 miliard de lei. Pentru prima dată începând cu anul 2000 circa 30% din volumul bugetului de stat constituie surse externe de finanțare – credite și granturi, care evident nu vor fi încasate la buget în lipsa unui program semnat cu Fondul Monetar Internațional. Dacă programul cu FMI nu va fi semnat bugetul va fi lipsit de încă 10,2 miliarde lei. Prin aprobarea unui astfel de buget executorilor li se promite efectuarea cheltuielilor fără garantarea surselor de acoperire. Aceasta, va duce la rîndul sau la o îndatorare și mai mare față de furnizorii de bunuri și servicii. Mai mult ca atât, în proiectul bugetului pentru anul 2016 nu sunt prevăzute surse suplimentare pentru acoperirea datoriilor creditoare acumulate de către executorii de bugete în anul precedent față de furnizorii de bunuri și servicii în suma de peste 1 miliard de lei. Aceasta înseamnă, că aceste cheltuieli vor fi efectuate în detrimentul bugetului planificat pentru anul curent. Astfel, dacă sumăm cele menționate mai sus în buget se formează o gaură de circa 13 miliarde lei, ceea ce constituie mai mult de 1/3 din volumul bugetului.

Totodată se constată majorarea esențială a cheltuielilor bugetului de stat în 2016 comparativ cu cele executate în 2015 pentru serviciile de stat cu destinație generală cu +1432,7 mil. lei; ordinea publică și securitate națională +635,0 mil. lei; apărare națională +130,6 mil. lei. Mijloacele date urmînd să fie îndreptate pentru procurarea echipamentului și utilajului militar, întărirea pazei clădirilor guvernamentale etc. Cheltuielile pentru aceste domenii în Bugetul Public Național cresc și ca pondere în PIB - pentru servicii de stat cu destinație generală (+0,85%), ordine publică și securitate națională (+0,27%), apărare națională (+0,07%).

În aceste condiții sunt micșorate cheltuielile în comparație cu anul precedent

pentru agricultura cu - 504,3 mil. lei; ocrotirea sănătății - 15,7 mil. lei etc.

În același timp cheltuielile de ordin social ale Bugetului Public Național ca pondere în PIB și în volumul total al bugetului sunt în descreștere. Astfel, alocațiile pentru ocrotirea sănătății descreșc cu -0,27% în PIB și -1,2% în volumul total, pentru învățământ cu -0,06% și -0,8% respectiv iar pentru protecția socială cu -0,8 % în volumul total al bugetului .

Prin legea bugetului, prin politicile bugetar-fiscale ministrul finanțelor a avut în vedere doar creșterea numărului de taxe și impozite și majorarea unor deja existente, și nu crearea unui cadru fiscal simplu și atractiv pentru mediul de afaceri. Acele propuneri și amendamente venite din partea opoziției parlamentare nu au fost luate în considerare. Nu o singură dată am spus că Partidul Socialiștilor din Republica Moldova va fi în opoziție dură, dar în același timp va fi o opoziție profesionistă.

Am sperat la începerea unei ample reforme în instituțiile care colectează taxe și impozite. Am crezut că veți ajunge la ideea creării unui serviciu unic de colectare a taxelor și impozitelor prin comasarea vamei și a fiscoi. Am așteptat că veți începe rescrierea Codului fiscal pentru a aduce acea stabilitate legislativă și simplificare fiscală. Însă în cele șase luni de când domnul Octavian Armașu este ministru finanțelor, ne-a demonstrat că problemele Moldovei nu sunt și problemele lui.

Dispozitivul

Având în vedere motivația expusă mai sus care demonstrează carențele grave din activitatea Ministrului Finanțelor al Republicii Moldova, deputații semnatari ai prezentei moțiuni simple, formulată în conformitate cu prevederile Constituției și articolele 112-115 din Regulamentul Parlamentului aprobat prin Legea nr.797-XIII din 02.04.1996, cerem în mod de urgență inițierea următoarelor măsuri:

1. Inițierea procedurii de demitere din funcție a Ministrului Finanțelor al Republicii Moldova domnului Octavian Armașu.
2. Stoparea furtului din banul public și transparentizarea tuturor cheltuielilor și veniturilor bugetului de stat.
3. Diminuarea evaziunii fiscale cu acțiuni ferme.
4. Încetarea atacurilor asupra întreprinderilor de stat și privatizarea lor masivă pe bani mărunți.
5. Începerea reformelor reale în domeniul fiscal.

6. Revizuirea politicilor prin care se majorează impozitele și taxele, dând posibilitate cetățenilor să supraviețuiască.

DEPUTAȚII ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA:

I. Dodon

V. Golovatin

V. Bolea / Vasile Bolea

V. Sorocan

A. Labunet

O. Savva

Hrenova Elena

Fiodor Bogdan

Fecerețu C

Vesterovschi A.2.

Grigore Novac

Grigore Novac

O. Savva

O. Savva